

Η ζωή στην έρημο

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Χαρακτηριστικό γνώρισμα των ερημικών περιοχών είναι οι πολύ συχνές βροχοπτώσεις
- β) Οι έρημοι μπορεί να είναι αμμώδεις ή και βραχώδεις
- γ) Η Σαχάρα είναι η μεγαλύτερη έρημος της Γης
- δ) Οι κάτοικοι της ερήμου είναι μόνο γεωργοί
- ε) Στις οάσεις υπάρχει νερό και βλάστηση

2. Γράψε ένα σύντομο κείμενο, στο οποίο θα εξηγείς τι προσφέρει η οάση στους ανθρώπους που ζουν στην έρημο.

.....

.....

.....

.....

3. Αντιστοίχισε τις φράσεις της ομάδας Α με τις φράσεις της ομάδας Β.

Έρημος ●

Νομάδες ●

Διάβρωση βράχων ●

Όαση ●

Αραιή ή και καθόλου βλάστηση ●

Νερό και βλάστηση ●

Πολύ ισχυροί άνεμοι ●

Κτηνοτρόφοι περιπλανώμενοι ●

Η ζωή στις πολικές περιοχές

Δραστηριότητες

1.

Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα. Η λέξη που θα σχηματιστεί δείχνει το μέσο μετακίνησης των Εσκιμώων και των Λάπωνων.

1. -----
2. -----
3. -----
4. -----
5. -----
6. -----
7. -----

Οι Εσκιμώοι και οι Λάπωνες
μετακινούνται με το

1. Οι Λάπωνες ζουν στη Βόρεια ...
2. Έχουν συνδέσει τη ζωή τους με τους τaráνδους
3. Έτσι λέγονται οι βάρκες των Εσκιμώων
4. Οι ακτίνες του πέφτουν πάντα τελείως πλάγια στις πολικές περιοχές
5. Η ... στις πολικές περιοχές κατεβαίνει πολλές φορές κάτω από τους -60ο C.
6. Οι Λάπωνες χρησιμοποιούν το δέρμα του τaráνδου για σκηνές και ...
7. Οι Εσκιμώοι με κόκαλα ζώνων και το ... κατασκεύασαν διάφορα εργαλεία (αντίστροφα)

2.

Εξήγησε γιατί η θερμοκρασία στις πολικές περιοχές είναι πάντα πολύ χαμηλή.

.....

3.

Διάβασε το παρακάτω κείμενο και εντόπισε τις διαφορές της ζωής των Εσκιμώων του χθες και του σήμερα.

«Σήμερα έχει αλλάξει πολύ ο τρόπος ζωής των Εσκιμώων. Οι περισσότεροι πλέον εργάζονται σε εργοστάσια, νοσοκομεία, γραφεία και εταιρείες που αναλαμβάνουν την κατασκευή δρόμων. Τα σπίτια τους τώρα είναι ξύλινα και μεταφέρονται έτοιμα με πλοία στις περιοχές στις οποίες κατοικούν. Έχουν ηλεκτρικό ρεύμα και τηλέφωνο, θέρμανση και πολλές από τις σύγχρονες ανέσεις. Υπάρχουν επίσης σχολεία, εκκλησίες και καταστήματα. Για τις μετακινήσεις τους χρησιμοποιούν μηχανοκίνητα οχήματα, που τους παρέχουν ασφάλεια στις παγωμένες περιοχές».

.....
.....
.....

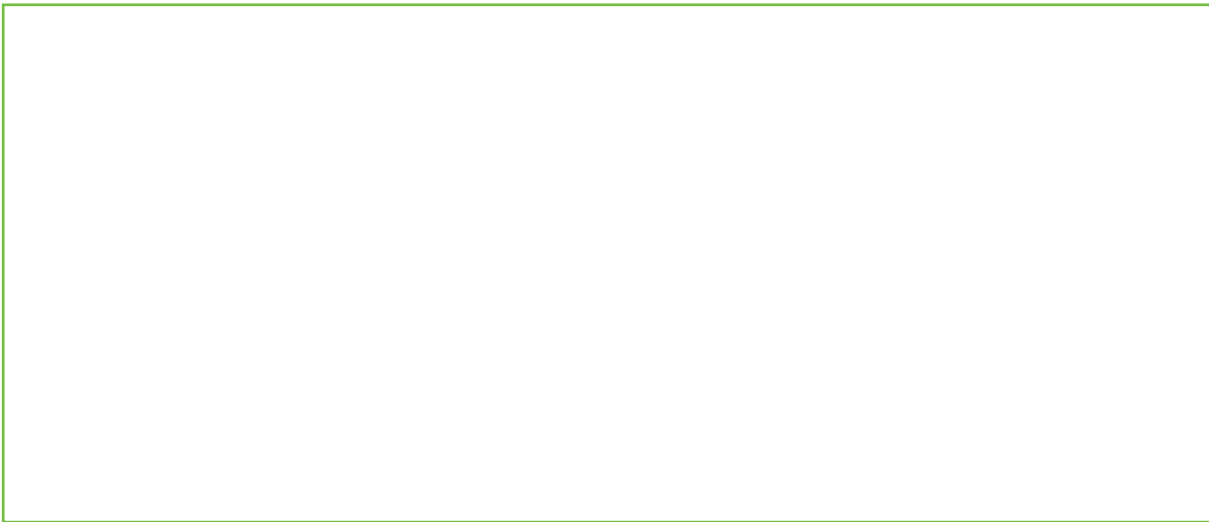
Η ζωή στα τροπικά δάση

Δραστηριότητες

1. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

Τα τροπικά δάση είναι εξαπλωμένα στην _____, κυρίως γύρω από τον _____. Έτσι τα φυτά των τροπικών δασών δεν σταματούν ποτέ την _____ τους και δεν χάνουν τα _____ τους. Οι Πυγμαίοι είναι μία φυλή της _____. Κατασκευάζουν τις καλύβες τους, τα κρεβάτια τους και αντικείμενα καθημερινής χρήσης από τα _____ και τα _____ των δέντρων. Οι Μπαντού ζουν στην Αφρική και είναι _____. Επειδή το _____ των τροπικών δασών είναι φτωχό σε _____ συστατικά, έχουν βρει έναν δικό τους τρόπο να το _____.

2. Κατασκεύασε ένα κολάζ με εικόνες που δείχνουν τη κλωρίδα και την πανίδα των τροπικών δασών.

3. Αντιστοίχισε τις φυλές των τροπικών δασών με τις δράσεις τους:

Πυγμαίοι	●	● Τρέφονται από το κυνήγι ● Κάνουν τις δουλειές τους νωρίς το πρωί ή αργά το βράδυ ● Παρασκευάζουν το ψωμί τους από το μανιόκ ● Παίρνουν από το δάσος μόνον ό,τι χρειάζονται
Μπαντού	●	● Κατασκευάζουν τα κρεβάτια τους από κλαδιά και φύλλα δέντρων ● Είναι γεωργοί ● Κάθε δύο μήνες αλλάζουν περιοχή, για να βρискουν τροφή ● Είναι τα «παιδιά του δάσους»

Η Ζωή στις εύκρατες περιοχές

Δραστηριότητες

1. Γράψε ένα σύντομο κείμενο, στο οποίο θα εξηγείς γιατί οι άνθρωποι κατοικούν στις εύκρατες περιοχές της Γης.

.....

.....

.....

2. Παρατήρησε τη εικόνα και εξήγησε ποια είναι τα «υπέρ» και ποια τα «κατά» της ζωής του ανθρώπου στο περιβάλλον της μεγαλούπολης.

Υπέρ:

.....

.....

.....

Κατά:

.....

.....

.....

Εικόνα 23.1: Κοπεγχάγη

3. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις:

α) Ανάμεσα σε ποιους παράλληλους κύκλους εκτείνονται οι εύκρατες περιοχές της Γης;

.....

.....

.....

β) Ποιες φυτικές διαπλάσεις αναπτύσσονται στις εύκρατες περιοχές;

.....

.....

γ) Τι σημαίνει η πρόταση «Ο άνθρωπος των εύκρατων περιοχών προσαρμόζει τη φύση στις δικές του ανάγκες και στις απαιτήσεις του»;

.....

.....

.....

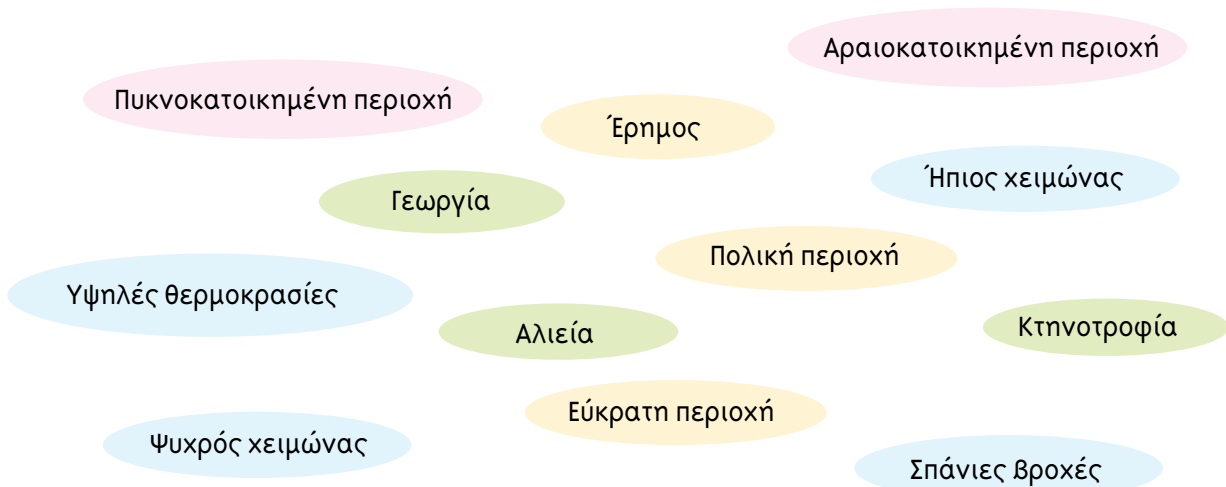
Η Γη ως χώρος ζωής του ανθρώπου

4ο φύλλο αξιολόγησης

1. Να διαλέξετε τη σωστή πρόταση και να σημειώσετε «X» στο

- α) Η αύξηση του πληθυσμού της Γης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής
- β) Η θρησκεία, τα ήθη και τα έθιμα ενός λαού δεν επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξή του
- γ) Η έρημος είναι μία τεράστια αμμώδης και επίπεδη περιοχή
- δ) Η Ανταρκτική θεωρείται από πολλούς μία ακατοίκητη παγωμένη ήπειρος
- ε) Τα τροπικά δάση εξαπλώνονται κυρίως στη ζώνη γύρω από τον Ισημερινό

2. Προσπαθήστε να κάνετε όλες τις δυνατές συνδέσεις μεταξύ περιοχών, κλίματος και ασχολιών κατοίκων. Χρησιμοποιήστε βέλη: →

3. Σκεφτείτε και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α) Γιατί η εκπαίδευση συντελεί στη βελτίωση της ζωής του ανθρώπου;
.....
.....
- β) Πώς επιτυγχάνεται η αρμονική συμβίωση των ανθρώπων;
.....
.....

Η θέση της Ευρώπης

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Η Ευρώπη βρίσκεται μεταξύ του τροπικού του Αιγόκερω και του Νότιου Πολικού Κύκλου
- β) Η Ευρώπη είναι μία πολύ μεγάλη χερσόνησος της Ευρασίας
- γ) Τα χερσαία σύνορα της Ευρώπης με την Ασία είναι τα Καρπάθια όρη
- δ) Ο Ειρηνικός Ωκεανός χωρίζει την Ευρώπη από την Αμερική
- ε) Η θέση της Ευρώπης ευνοεί την οικονομική ανάπτυξη των χωρών της και την επικοινωνία με τους λαούς των άλλων ηπείρων

2. Παρατήρησε το χάρτη της Ευρώπης του βιβλίου σου και γράψε τα κράτη που βρίσκονται στη Βόρεια Πολική Ζώνη και στη Μεσόγειο.

Βόρεια Πολική Ζώνη

.....
.....

Μεσόγειος

.....
.....

3. Με τη βοήθεια του χάρτη του σχολικού βιβλίου καθόρισε τα σύνορα της Ευρώπης

.....
.....
.....

4. Έχοντας συζητήσει με τους συμμαθητές σου τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη θέση της Ευρώπης γράψε μερικά από αυτά.

.....
.....
.....
.....

Ο οριζόντιος διαμελισμός της Ευρώπης

Δραστηριότητες

1. Με τη βοήθεια του πολιτικού χάρτη της Ευρώπης γράψε τα κράτη που ανήκουν σε καθεμία από τις μεγάλες χερσονήσους που έμαθες.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Αντιστοίχισε τα ακτογραφικά στοιχεία με τα κράτη, στα οποία ανήκουν.

Νησιά Βαλεαρίδες ●	● Γαλλία
Φιόρδ ●	● Ρωσία
Κορσική ●	● Ιταλία
Βισκαϊκός κόλπος ●	● Νορβηγία
Σαρδηνία ●	● Ισπανία
Χερσόνησος της Κριμαίας ●	
Κόλπος της Γένοβας ●	

3. Ακολουθώντας την ακτογραμμή της Ευρώπης γράψε από ποια κράτη θα περάσεις.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ο κατακόρυφος διαμελισμός της Ευρώπης

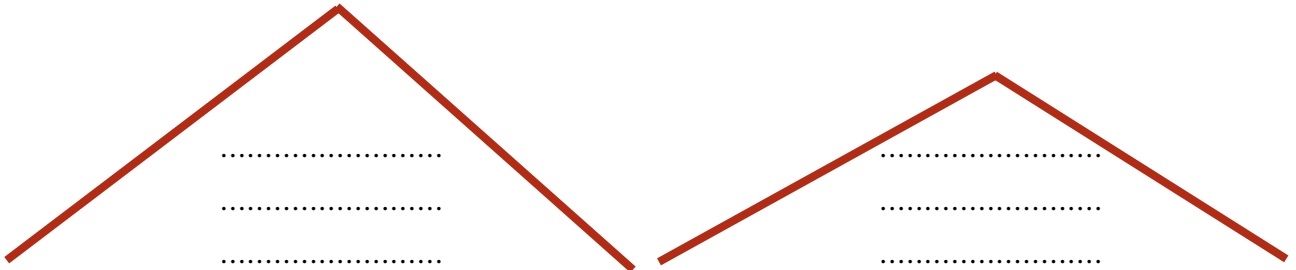
Δραστηριότητες

1. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

Στη Βόρεια και Κεντροδυτική περιοχή της Ευρώπης τα βουνά είναι _____, επειδή δημιουργήθηκαν πριν από εκατοντάδες εκατομμύρια έτη και η _____ επέδρασε όλο αυτό τον καιρό στο ύψος τους. Η Ανατολική περιοχή είναι μια απέραντη _____ έκταση που ξεκινά από την _____ Ευρώπη και καταλήγει στα _____ Όρη. Η _____ του εδάφους αλλάζει ανάλογα με τις _____ συνθήκες. Στις μεγάλες πεδιάδες της _____ και _____ περιοχής ρέουν οι μεγαλύτεροι ποταμοί της Ευρώπης.

2. Παίξε το παιχνίδι των ψηλών και των χαμηλών βουνών. Πού θα τοποθετήσεις το καθένα από τα παρακάτω όρη;

Μπεν Νήβις, Άλπεις, Σουδητικά Όρη, Απέννινα, Σκανδιναβικές Άλπεις, Πίνδος, Πυρηναία.

3. Με τη βοήθεια του σχολικού βιβλίου και του γεωμορφολογικού χάρτη της Ευρώπης απάντησε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

α) Ποια είναι η χώρα με τις περισσότερες λίμνες;

.....

β) Γιατί η Βόρεια και Κεντροδυτική περιοχή της Ευρώπης περιλαμβάνει χαμηλότερα όρη από τη Νότια περιοχή;

.....
.....

γ) Ποιοι ποταμοί διαρρέουν τις πρωτεύουσες Παρίσι, Λονδίνο, Βουδαπέστη, Βαρσοβία και Βιέννη;

.....
.....

Το κλίμα της Ευρώπης και οι ανθρώπινες δραστηριότητες

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

α) Το υψόμετρο είναι παράγοντας που επηρεάζει το κλίμα μιας περιοχής

β) Οι χώρες με ηπειρωτικό κλίμα δέχονται την επίδραση του Ατλαντικού Ωκεανού

γ) Το μεσογειακό κλίμα χαρακτηρίζεται από ήπιους χειμώνες και υγρά καλοκαίρια

δ) Η έρημος Σαχάρα και η Μεσόγειος Θάλασσα επηρεάζουν το κλίμα της Νότιας Ευρώπης

ε) Η Γερμανία έχει κλίμα ηπειρωτικό

2. Εντόπισε στο γεωμορφολογικό χάρτη της Ευρώπης την Ισπανία, την Πολωνία και τη Σουηδία. Σύμφωνα με όσα έχεις μάθει, προσπάθησε να βρεις τι κλίμα επικρατεί σε καθεμία από αυτές τις χώρες.

.....

.....

.....

.....

3. Γνωρίζεις ότι το γεωγραφικό πλάτος – η απόσταση ενός τόπου από τον Ισημερινό – είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν το κλίμα των διαφόρων περιοχών. Το Λονδίνο και η Βαρσοβία έχουν περίπου το ίδιο γεωγραφικό πλάτος, αλλά το κλίμα τους είναι διαφορετικό. Εξήγησε τη διαφορά αυτή λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση του Ρεύματος του Κόλπου του Μεξικού.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η χλωρίδα και η πανίδα – Η βλάστηση της Ευρώπης

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές για τη βλάστηση και τα ζώα της Ευρώπης; Σημείωσε (Σ) στο τέλος της σωστής πρότασης.

- α) Ο βορράς της Σκανδιναβικής χερσονήσου και της Ρωσίας σκεπάζεται από απέραντα δάση κωνοφόρων δέντρων ()
- β) Η τούνδρα αναπτύσσεται στην Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη ()
- γ) Οι άνθρωποι κατά τις μετακινήσεις και τις μεταναστεύσεις τους μετέφεραν πολλά είδη φυτών στην Ευρώπη ()
- δ) Στην Κεντρική Ευρώπη ζουν ελέφαντες, τίγρεις, ζέβρες και λιοντάρια ()
- ε) Στη Μεσόγειο ζουν πολλά είδη κατοικίδιων ζώων ()

2. Αντιστοίχισε τα κράτη με τη χλωρίδα και την πανίδα.

βρύα, λειχήνες	●	●	Ισπανία	●	●	κουνέλι
κληματαριά	●	●	Ελλάδα	●	●	πολική αρκούδα
ελαιόδεντρα	●	●	Νορβηγία	●	●	τάρανδος
φυλλοβόλα δέντρα	●	●	Πολωνία	●	●	αγριογούρουνο
κωνοφόρα δέντρα	●	●	Φινλανδία	●	●	αλεπού

3. Παρατηρώντας το χάρτη με τις ζώνες βλάστησης της Ευρώπης βρες τα είδη βλάστησης που παρατηρούνται στην Αγγλία και τη Γαλλία. Χρησιμοποίησε και τον πολιτικό χάρτη του σχολικού βιβλίου για να εντοπίσεις τη θέση των χωρών αυτών.

.....

.....

.....

.....

.....

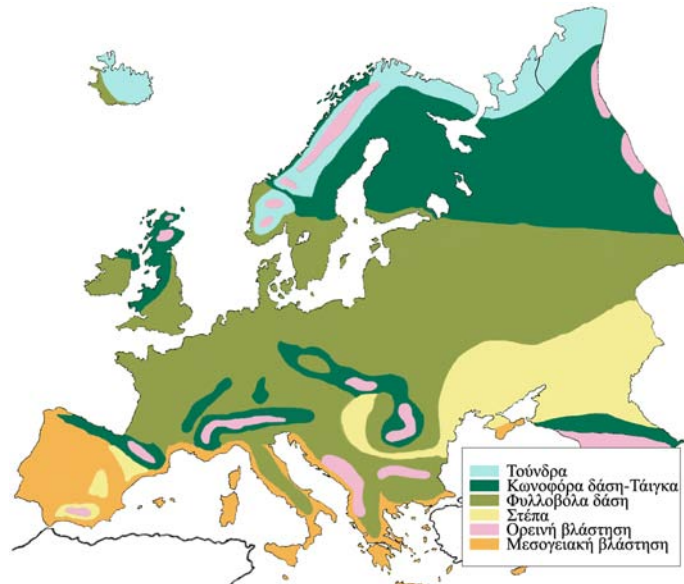
.....

.....

.....

.....

.....

Εικόνα 28.1: Χάρτης φυσικής βλάστησης της Ευρώπης